

คำซ้อนและการซ้อนคำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้อความมีความไพเราะสละสลวย

ข้อความที่มีลักษณะเป็นบรรยายโวหารหรือพรรณนาโวหาร จะเป็นข้อความที่ผู้เขียนมุ่งเขียนให้ผู้อ่านเห็นภาพที่บรรยายหรือเกิดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ และเกิดความรู้สึกร่วมกับผู้เขียนจนเกิดเป็นความประทับใจ ความประทับใจประการหนึ่งอาจเกิดจากความรู้สึกว่าข้อความนั้นมีความไพเราะสละสลวย

คำว่า "ไพเราะสละสลวย" พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้ความหมายว่า "เพราะ, เสนาะ, น่าฟัง"^๑ ส่วนคำว่า "สละสลวย" พจนานุกรมฉบับเดียวกันได้ให้ความหมายว่า "เป็นระเบียบเรียบร้อย, สวยงาม (มักใช้กับสำนวน)"^๒ ดังนั้นคำกล่าวที่ว่า "ข้อความนั้นข้อความนี้มีความไพเราะสละสลวย" จึงหมายความว่าข้อความนั้นมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและน่าฟัง

๘.๑ ปัจจัยที่ทำให้ข้อความเกิดความไพเราะสละสลวย

ปัจจัยที่ทำให้ข้อความเกิดความไพเราะสละสลวยมีหลายอย่างด้วยกัน เช่น

๘.๑.๑ การสัมผัสคล้องจองกัน

การสัมผัสคล้องจองกันหมายความว่า การมีเสียงสระหรือสระและตัวสะกดเป็นอย่างเดียวกันเหมือนกัน เช่น

คำว่า "ข้าวเกลือเกลือตุณ" มีคำว่า "เกลือ" คล้องจองกับคำว่า "เกลือ" เพราะเป็นคำที่ผสมด้วยสระเสียงเดียวกัน

---

^๑คณะกรรมการชำระพจนานุกรม. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๖), หน้า ๔๙๘.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓๗๙.

คำว่า "จุดใต้ตามไฟ" มีคำว่า "ใต้" คล้องจองกับคำว่า "ไฟ" เพราะเป็นคำที่ผสมด้วยสระเสียงเดียวกัน

คำว่า "ท่าไร่ไถนา" มีคำว่า "ไร่" คล้องจองกับคำว่า "ไถ" เพราะเป็นคำที่ผสมด้วยสระเสียงเดียวกัน

คำว่า "ลุ่มหมอนนอนเสื่อ" มีคำว่า "หมอน" คล้องจองกับคำว่า "นอน" เพราะเป็นคำที่ผสมด้วยสระและมีตัวสะกดเหมือนกัน

คำว่า "ตลอดต้นจนปลาย" มีคำว่า "ต้น" คล้องจองกับคำว่า "จน" เพราะเป็นคำที่ผสมด้วยสระและมีตัวสะกดเหมือนกัน

คำว่า "ฉิดลูกถูกเมีย" มีคำว่า "ลูก" คล้องจองกับคำว่า "ถูก" เพราะเป็นคำที่ผสมด้วยสระและมีตัวสะกดเหมือนกัน

คำว่า "คุณงามความดี" มีคำว่า "งาม" คล้องจองกับคำว่า "ความ" เพราะเป็นคำที่ผสมด้วยสระและมีตัวสะกดเหมือนกัน

คำตัวอย่างที่ยกมาทั้งหมดนี้เป็นคำที่มีการคล้องจองกัน คำที่คล้องจองกันอาจจะเป็นคำที่ ๒ กับคำที่ ๓ เช่น ข้าวเหลือเกลือนุ่น หรือคุณงามความดี เป็นต้น หรืออาจจะเป็นคำที่ ๒ กับคำที่ ๔ เช่น จุดใต้ตามไฟ ก็ได้ การที่คำมีการสัมผัสคล้องจองกันนี้ทำให้เมื่ออ่านคำนั้นแล้วเกิดความไพเราะสละสลวยน่าฟังขึ้น ดังนั้น การสัมผัสคล้องจองกันนี้จึงเป็นปัจจัยหรือวิธีการหนึ่งที่ทำให้คำหรือข้อความเกิดความไพเราะสละสลวยขึ้น

๔.๑.๒ การมีการซ้ำคำเป็นจังหวะ

การซ้ำคำเป็นจังหวะหมายความว่า มีคำที่ซ้ำกันอยู่ในข้อความ ซึ่งเมื่ออ่านข้อความนั้นถึงตอนที่มีการซ้ำคำทำให้เกิดจังหวะจะโคนขึ้น ตัวอย่างข้อความที่มีการซ้ำคำซึ่งเมื่ออ่านแล้วเกิดจังหวะจะโคนขึ้น เช่น

" เบื้องดินนอน เมืองสุโขทัยมีตลาดปลานมีพระอัญนะมีปราสาท มีป่าหนามากพร้าว
ป่าหนากลาง มีไทรมีนา มีถิ่นถ่าน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก"

เมื่อได้อ่านข้อความที่คัดจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๓ นี้แล้วจะรู้สึกว่ามีจังหวะจะโคน ทั้งนี้เพราะข้อความนี้มีการซ้ำคำว่า "มี" เช่น "มีตลาดปสานมีพระอังณะ มีปราสาทมีโรมันนา มีถิ่นถาน มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก" เป็นต้น นอกจากซ้ำคำว่า "มี" แล้ว ในบางตอนจะซ้ำ คำเพิ่มเติมด้วย เช่น ซ้ำคำว่า "ปานมาก" ใน "มีปานมากพร้าวปานมากกลาง" หรือซ้ำคำว่า "บ้าน" ใน "มีบ้านใหญ่บ้านเล็ก" เป็นต้น

การที่ข้อความมีการซ้ำคำเป็นจังหวะนี้ทำให้เมื่ออ่านข้อความนั้นแล้วทำให้เกิดความไพเราะน่าฟังขึ้น ดังนั้น การมีการซ้ำคำเป็นจังหวะ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยทำให้ข้อความเกิดความไพเราะสละสลวยขึ้น

๔.๑.๓ การมีคำพยางค์คู่

การมีคำพยางค์คู่หมายความว่า ข้อความนั้นมีการใช้ถ้อยคำที่มีจำนวนคู่ อาจเป็น ๒ คำ ๔ คำ หรือ ๖ คำก็ได้ เช่น

ก. "เมื่อรู้เหตุผลต้นปลาย แห่งคุณโทษผลประโยชน์อันควรมิควรดังนี้

ก.ม.๓/๑๘

เมื่อได้อ่านข้อความที่คัดมาจากหนังสือกฎหมายตราสามดวงนี้แล้วจะรู้สึกว่า มีจังหวะจะโคนที่สม่ำเสมอ ทั้งนี้เพราะข้อความนี้มีการใช้คำพยางค์คู่คือ ๒ คำ เช่น "คุณโทษ" ๔ คำเช่น "เหตุผลต้นปลาย" และ "อันควรมิควร" การที่ข้อความมีการใช้คำพยางค์คู่ ทำให้เมื่ออ่านข้อความนั้นแล้ว เกิดเป็นจังหวะจะโคนที่สม่ำเสมอทำให้คำหรือข้อความนั้นน่าฟังยิ่งขึ้น

ข. "มาตราหนึ่งลูกหลาน เหลนลิ้ผู้เดวิด เบนสาม เพชรแล บิดามานดา ปุ่นน้ำดา ยายถึง แกมรณภาพ ใช้ ควรให้ ได้ ทรัพย์ ส่วนแบ่ง บันตาม พระราชา กษฎีกา"

ก.ม.๓/๓๔๔

เมื่อได้อ่านข้อความที่คัดมาจากหนังสือกฎหมายตราสามดวงนี้แล้วจะรู้สึกว่า มีจังหวะจะโคนสม่ำเสมอ เพราะข้อความนี้มีการใช้คำพยางค์คู่ ๔ พยางค์ เช่น "ลูกหลานเหลนลิ้" หรือ "บิดามานดา" หรือ "ปุ่นน้ำดายาย" แต่ละคำมีพยางค์คู่คือ ๔ พยางค์ทำให้เกิดจังหวะคู่คือ ๔ จังหวะ การที่ข้อความมีการใช้คำพยางค์คู่ทำให้เมื่ออ่านข้อความนั้นแล้วเกิดเป็นจังหวะจะโคนที่สม่ำเสมอทำให้คำหรือข้อความนั้นน่าฟังยิ่งขึ้น

ดังนั้น การมีคำพยางค์คู่จึง เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยทำให้ข้อความเกิดความไพเราะสละสลวย

๔.๑.๔ การซ้ำเสียงพยัญชนะ

การซ้ำเสียงพยัญชนะหมายความว่าคำที่มีเสียงพยัญชนะต้น เสียงเดียวกันหลายคำ คำหรือข้อความที่มีความไพเราะมักจะมีการซ้ำเสียงพยัญชนะ ซึ่งทำให้ข้อความมีลักษณะแปลก สะดุดตาส่ง เช่น

"๑๘ มาตราหนึ่งถ้าแลนลาน เหลนก็ดี ปุณป่าตายายแต่งให้มี เรือน และให้ทรัพย์ สิ่งสิ้นนั้นน้อย และปุณป่าตายายนั้นมรดกภาพทรัพย์สิ่งสิ้นนั้นยังมีมาก ให้หลาน เหลนผู้มี เรือนแล้วนั้นได้ ทรัพย์แต่กิ่งส่วนหลาน เหลนซึ่งยังมีได้แต่งให้มี เรือนนั้น"

ก.ม. ๓/๓๕๑

เมื่อได้อ่านข้อความที่คัดมาจากหนังสือกฎหมายตราสามดวงนี้แล้วจะพบว่า ข้อความดังกล่าวมีการซ้ำเสียงพยัญชนะต้น คือในคำว่า "แลนลานเหลน" หรือ "หลานเหลน" มีการซ้ำพยัญชนะต้น /ล/ หรือในคำว่า "ทรัพย์สิ่งสิ้น" มีการซ้ำเสียงพยัญชนะต้น /ส/ หรือในคำว่า "สิ้นน้อย" มีการซ้ำเสียงพยัญชนะต้น /น/

เป็นที่น่าสังเกตว่าในข้อความที่มีความไพเราะมักจะใช้คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นซ้ำกันบ้าง คำที่มีสัมผัสคล้องจองกันบ้าง หรือการซ้ำคำเป็นจังหวะบ้างสลับกันไป

๔.๒ ความไพเราะที่เกิดจากการซ้อนคำ

เมื่อได้ศึกษาข้อความที่เป็นคำพูดในโอกาสต่าง ๆ เช่น พระราชดำรัส เนื่องในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พระบรมราชาวาทต่าง ๆ หรือข้อความที่เป็นประกาศหรือเป็นโองการต่าง ๆ ฯลฯ แล้วจะพบว่าเมื่อพูดหรือบรรยายสิ่งที่จะให้ผู้ฟังเห็นภาพ หรือบรรยายให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ต่าง ๆ กันไป คำพูดดังกล่าวนี้มักจะมีการใช้คำคล้องจองกันบ้าง การซ้ำคำเป็นจังหวะบ้าง การใช้คำพยางค์คู่บ้าง และมักจะมีการซ้ำเสียงพยัญชนะบ้างสลับกันไป สิ่งที่น่าสังเกตอย่างยิ่งก็คือ เมื่อวิเคราะห์ข้อความซึ่งมีความไพเราะอันเกิดจากการสัมผัสคล้องจองกันบ้าง การซ้ำคำเป็นจังหวะบ้าง การใช้คำเป็นจังหวะบ้างดังกล่าวแล้วข้างต้น จะพบว่าคำส่วนใหญ่ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวมักจะ

เป็นการซ่อนคำแบบใดแบบหนึ่ง เช่น "ข้าวเหลือเกลือดูน จุดได้ตามไฟ ทาไว้โกนา ล้มหมอนนอนเสื่อ ปานมากพร้าวปานกลาง มีไรมีน่า ลูกหลานเหลนลี ลูกหลานเป็นการซ่อนคำที่มีความหมายคล้าย หรือคำว่า "คุณงามความดี ตลาดปลา ทพยสิงสิน" เป็นการซ่อนคำที่มีความหมายเหมือนหรือคำว่า "ตลอดต้นจนปลาย ผิดลูกถูกเมีย บ้านเล็กบ้านใหญ่ บิดามานดา ปุณญาตายาย ก็เป็นการซ่อนคำที่มีความหมายตรงข้ามกัน เป็นต้น การที่ข้อความใช้คำซ่อนและการซ่อนคำซึ่งมีความคล้องจองกัน มีจังหวะจะโคนสม่ำเสมอ เป็นการย้ำซ้ำความทำให้เกิดภาพและความรู้สึกตลอดจนอารมณ์ที่กระจ่างชัดแน่นอน ชัดความเข้าใจผิดหรือสงสัย ทั้งนี้เพราะการซ่อนคำช่วยย้ำความหมายให้แน่นอนชัดเจน ดังนั้น เมื่อฟังหรืออ่านข้อความที่มีคำซ่อนและการซ่อนคำย่อมทำให้หมดความเคลือบแคลงสงสัย นอกจากนี้คำซ่อนและการซ่อนคำมักจะมีการคล้องจองกัน มีการซ้ำคำให้เกิดจังหวะ ใช้คำพยางค์คู่ซึ่งทำให้เกิดจังหวะจะโคนสม่ำเสมอ ตลอดจนมีการซ้ำเสียงพยัญชนะ ทุกลักษณะดังกล่าวจะผสมผสานกลมกลืนกันไปข้อความหนึ่ง ๆ ดังตัวอย่างที่ได้ยกมาประกอบคำอธิบายข้างต้น และข้อความที่ผู้วิจัยใช้ในการทดสอบทัศนคติ

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าคำซ่อนและการซ่อนคำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้อความเกิดความไพเราะ

๔.๓ การทดสอบทัศนคติว่า "คำซ่อนและการซ่อนคำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้อความเกิดความไพเราะ สละสลวย"

เพื่อพิสูจน์ดังกล่าวว่า "คำซ่อนและการซ่อนคำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้อความเกิดความไพเราะ สละสลวย" ผู้วิจัยจึงได้จัดให้มีการทดสอบขึ้น ทั้งนี้เพราะความไพเราะเป็นนามธรรม เป็นทัศนคติและเป็นความรู้สึกของแต่ละบุคคล เมื่อได้ฟังหรือได้อ่านข้อความที่มีคำซ่อนและการซ่อนคำนั้นแล้ว ผลการทดสอบจะยังไม่ถือ เป็นข้อยุติว่าข้อความดังกล่าวนั้น เพราะหรือไม่ ทั้งนี้เพราะการทดสอบยังอยู่ในวงแคบ เพียงกลุ่มคนในวงการที่มีความคุ้นเคยกับภาษาไทยคืออาจารย์ที่สอนภาษาไทย กับนิสิตคณะอักษรศาสตร์ เท่านั้น และที่สำคัญยิ่งก็คือ การพิจารณาว่าข้อความใดไพเราะหรือไม่เป็นการพิจารณาโดยอัตวิสัยที่ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ค่านิยม ความเคยชิน วัย เพศ ตลอดจนถึงสถานทีและสิ่งแวดล้อม คนคนเดียวกันต่างเวลา ต่างสถานที่หรือต่างโอกาส อาจจะมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน

เสมอไป ดังปรากฏในผลการทดสอบ ผู้ทดสอบสอบบางคนจะมีทัศนคติไม่คงที่ได้ แม้ว่าส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นคงที่ คือ เมื่อฟังหรืออ่านข้อความที่มีคำช้อนกับที่ไม่มีคำช้อน จะเห็นว่าข้อความที่มีคำช้อนและการช้อนคำไพเราะกว่าข้อความที่ไม่มีคำช้อน หรือข้อความที่ไม่มีคำช้อนและการช้อนคำไพเราะกว่าก็จะมีความคิดเห็นอย่างนั้นตลอดไป มีผู้ที่ทดสอบเพียงส่วนน้อยที่มีความเห็นไม่คงที่ กล่าวคือ เมื่อฟังข้อความจะเห็นว่าข้อความที่มีคำช้อนและการช้อนคำไพเราะกว่าข้อความที่ไม่มีคำช้อนและการช้อนคำ แต่เมื่ออ่านข้อความนั้นเองกลับเห็นว่าข้อความที่ไม่มีคำช้อนและการช้อนคำไพเราะกว่าข้อความที่มีคำช้อนและการช้อนคำ หรือเมื่อฟังจะเห็นว่าข้อความที่ไม่มีคำช้อนและการช้อนคำไพเราะกว่าข้อความที่มีคำช้อนและการช้อนคำ แต่เมื่ออ่านข้อความนั้นเองกลับเห็นว่าข้อความที่มีคำช้อนและการช้อนคำไพเราะกว่าข้อความที่ไม่มีคำช้อนและการช้อนคำ ทั้งนี้โดยเหตุผลว่าข้อความที่ไม่มีคำช้อนและการช้อนคำนั้นสั้นกระชับรัดกุม อ่านแล้วเกิดความหนักแน่นสมกับเป็นทหาร

การทดสอบนี้แม้จะยังถือผลเป็นขั้นยุติไม่ได้ แต่ก็พอจะแสดงให้เห็นว่าผู้ที่คุ้นเคยกับภาษาไทยดี มีความรู้ความเข้าใจภาษาไทยมากกว่าคนทั่วไป เห็นว่าถ้อยคำที่มีการช้อนคำอยู่ด้วยมีความไพเราะมากกว่าข้อความที่ไม่มีคำช้อน และจากข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสาร ซึ่งเป็นภาษาร้อยแก้วประเภทกฎหมาย จดหมายเหตุ จารึก บทความประเภทแสดงความคิดเห็นและประเภทวิจารณ์ ประชุมพงศาวดาร พระราชดำรัส พระราชสาส์น และพระราชหัตถเลขา พบว่า ถ้าจำนวนโวหารในเอกสารเป็นแบบขอกเล่าธรรมดา จะเกิดการช้อนคำน้อย คิดเป็นร้อยละ ๑๕ แต่ถ้าเมื่อใดจำนวนโวหารเป็นแบบบรรยายหรือพรรณนา จะเกิดการช้อนคำเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ ๘๐

๔.๓.๑ ขั้นตอนการทดสอบ

ก) การเลือกเอกสาร

ผู้วิจัยเลือกเอกสารซึ่งมีการช้อนคำปรากฏอยู่ค่อนข้างมาก เอกสารนี้เป็นพระบรมราชาวาทในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้พระราชทานแก่นายทหารและพลทหารซึ่งกราบถวายบังคมลาไปราชการเมืองหลวงพระบาง ที่หน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เมื่อวันที่พฤหัสบดี เดือน ๑๐ แรม ๑๓ ค่ำ ปีกุน นพศก จุลศักราช ๑๒๔๘ (พ.ศ. ๒๔๓๐) ข้อความดัง

กล่าวมีดังนี้

ทหารทั้งปวง ธรรมดาผู้ซึ่งรับราชการเป็นทหาร เป็นพนักงานที่จะต้อง
*ต่อสู้ข้าศึกศัตรู ป้องกันไม่ให้มาทำอันตรายแก่ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เราเพราะฉะนั้น
โอกาสที่ทหารจะได้ทำการตามตำแหน่งของตัว หากความชอบความดีโดยแสดงให้เห็นปรากฏเป็นความ
กล้าหาญ แลความอดสูสาณะ ความจงรักภักดีต่อเจ้าของตัว แลบ้านเมืองของตัวก็ในเวลาที่มีศึก
เพราะฉะนั้นในเวลาี่เป็นช่องอันดีแล้วที่ทหารทั้งปวงจะได้แสดงความดีของตัว เช่นนั้น เราหวังใจ
ว่าราชการที่จะขึ้นไปปราบปรามข้าศึก ซึ่งสำเร็จล่วงมาแล้ว ที่ผู้ไปทำการโดยความกล้าหาญ
ความซื่อตรง ได้รับเครื่องราชอิสริยยศนั้น คงจะเป็นตัวอย่างแลเป็นที่มั่นใจของทหารทั้งปวงซึ่งจะ
ขึ้นไปทำการศึกในครั้งนี้อีก ว่าการซึ่งจะทำใหม่นี้คงจะได้ชัยชนะ เหมือนอย่างซึ่งมีชัยชนะมาแล้วแล
จะได้มีชื่อเสียงปรากฏ เช่นการซึ่งได้ทำมาครั้งก่อน เราขอให้ทหารทั้งปวงมีน้ำใจกล้าหาญที่จะสู้รบ
ต่อข้าศึกแลทนต่อความลำบากซึ่ง เป็นหน้าที่ของทหารจะต้องเป็น เช่นนั้น ด้วยความมุ่งหมายที่จะปราบ
ข้าศึกซึ่งเป็นศัตรูต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองให้พ่ายแพ้กลับคืนความสุขความสงบ - เรียบร้อย
ของไพร่บ้านพลเมืองในพระราชอาณาเขตฝ่ายทิศเหนือในครั้งที่ตั้งแต่ก่อน ด้วยความจงรักภักดีต่อเจ้า
ของตัว แลรักใคร่บ้านเมืองกับพวกราษฎรทั้งปวงซึ่งเป็นพวกเดียวกัน เราขออำนวยการให้ทหารทั้ง
ปวง บรรดาซึ่งจะไปราชการทัพครั้งนี้ จงปราศจากภัยอันตรายทั้งปวง คือศัตรูภายใน กล่าวคือ
ความใช้เจ็บต่าง ๆ ศัตรูภายนอกคือข้าศึกซึ่งจะไปต่อสู้นั้นอย่าให้ทำอันตรายอันใดแก่ทหาร ทั้งปวง
ได้ ขอให้มืออำนาจแลกำลังอาจปราบปรามข้าศึกศัตรูทั้งหลายให้พ่ายราบคาบได้ตั้งประสงค์ จะ
ได้เป็น เกียรติยศแลชื่อเสียงของกรมทหารแลตัวผู้ซึ่งไปทำการปรากฏ ไปสืบชั่วลูกหลาน^๓

* ผู้วิจัยขีดเส้นใต้คำที่เป็นคำที่เกิดจากการซ้อนในข้อความ เพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อความนี้มีการซ้อนคำปรากฏอยู่เป็นจำนวนค่อนข้างมาก แต่ในเวลาที่น่าข้อความนี้ไปทดสอบผู้วิจัยจะไม่ได้ขีดเส้นใต้คำใด ๆ ทั้งสิ้น

^๓คัดตัดตอนมาจากหนังสือ พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๑๗ ถึง พ.ศ. ๒๔๕๓), (พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๑๑), หน้า ๔๔ - ๔๖.

๒) การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเอกสารข้างต้นนี้มาตัดคำที่เป็นการซ้อนคำและคำซ้อนออกและเปลี่ยนเป็นคำมูลเท่านั้น แต่เนื้อหานั้นยังคงเหมือนเดิมทุกประการ ข้อความตัดแปลงจึงมีดังนี้

ทหารทั้งปวง ธรรมดาผู้ซึ่งรับราชการเป็นทหาร เป็นพนักงานที่จะต้องสู้ศัตรูเพื่อไม่ให้มาทำอันตรายแก่ความสงบของเมืองเรา เพราะฉะนั้นโอกาสที่ทหารจะได้ทำการตามตำแหน่งของตน หากความชอบโดยแสดงให้ปรากฏเห็นความกล้าและความอุตสาหะ ความรักดีต่อเจ้าของตัวแลเมืองของตนก็ในเวลาที่มีการศึก เพราะฉะนั้นในเวลานี้เป็นช่องอันดีแล้วที่ทหารทั้งปวงจะได้แสดงความดีของตนเช่นนั้น เรานำใจว่าราชการที่ขึ้นไปปราบข้าศึกสำเร็จแล้วมา แล้วที่ผู้ไปทำการด้วยความกล้า ความซื่อ ได้รับความเชิดชูเกียรติยศในเวลานี้ แสดงให้คนทั้งปวงเห็นตัวไปในความดีของตน ผู้ที่ได้รับความเชิดชูเกียรติยศนั้นคงจะเป็นตัวอย่างแลเป็นที่มั่งใจของทหารทั้งปวง ซึ่งจะขึ้นไปทำการศึกในครั้งนี้อีก ว่าการที่จะทำใหม่นี้คงจะชนะ เหมือนอย่างซึ่งชนะมาแล้วและจะได้มีชื่อปรากฏ เช่นการซึ่งได้ทำมาก่อน เราขอให้ทหารทั้งปวงมีน้ำใจกล้าที่จะสู้ข้าศึกแลทนต่อความลำบาก ซึ่งเป็นหน้าที่ของทหารจะต้องเป็นเช่นนั้น ด้วยมุ่งที่จะต้องปราบข้าศึก ซึ่งเป็นศัตรูต่อความเรียบร้อยของเมืองให้แพ้ คั้นความสุขความเรียบร้อยของพลเมืองในพระราชอาณาเขตฝ่ายทิศเหนืออันในเขตที่ตั้งแต่ก่อน ด้วยความรักดีต่อเจ้าของตัวแลความรักเมืองกับพวกราษฎรทั้งปวงซึ่งเป็นพวกเดียวกัน เราขออัญวยพรให้ทหารทั้งปวง บรรดาซึ่งจะไปราชการกองทัพครั้งนี้ จงปราศจากอันตรายทั้งปวง คือศัตรูภายใน กล่าวคือความไข้ต่าง ๆ ศัตรูภายนอก คือข้าศึกซึ่งจะไปสู้รบนั้น อย่าได้ทำอันตรายอันใดแก่ทหารทั้งปวงได้ ขอให้มิมีอำนาจแลกำลังอาจปราบศัตรูทั้งหลายให้แพ้ราบคาบได้ดังประสงค์ จะได้เป็นเกียรติแลชื่อเสียงของกรมทหารแล้วผู้ซึ่งไปทำการ ปรากฏไปสืบชั่วลูกหลาน

ในเวลาทดสอบผู้วิจัยจัดให้ข้อความตัดแปลงเป็นข้อความที่ ๑ และข้อความจริงเป็นข้อความที่ ๒

๓) ลักษณะที่เลือกใช้ในการทดสอบ : การฟังและการอ่าน

ผู้วิจัยเลือกใช้ลักษณะ ๒ ชนิดคือ การฟังและการอ่านโดยให้ผู้ทดสอบฟังเทปข้อความที่ทดสอบแล้วตอบคำถาม เสร็จแล้วจึงให้ผู้ทดสอบอ่านข้อความดังกล่าว เองคำสั่งมีดังนี้

ข้อความที่ท่านจะได้ฟังและอ่านต่อไปนี้มี ๒ ข้อความ ซึ่งมีเนื้อหาเหมือนกันทุกประการ แต่มีความแตกต่างกันบางประการ เมื่อท่านได้อ่านข้อความทั้งสองแล้ว ผู้วิจัยขอให้ท่านตอบคำถามว่า

๑) ข้อความใดไพเราะสละสลวยกว่าข้อความใด

๒) เพราะเหตุใด (ถ้าบอกได้)

๓) ผู้ทดสอบ

ผู้วิจัยเลือกทดสอบอาจารย์กับนิสิต และได้แบ่งเป็นกลุ่มดังนี้

๑) อาจารย์

อาจารย์ที่เป็นผู้ทดสอบในครั้งนี้เป็นอาจารย์และอดีตอาจารย์สอนวิชาภาษาไทย จำนวน ๔๐ คน เป็นชาย ๗ คน หญิง ๓๓ คน แบ่งตามคณะและสถานศึกษาดังนี้

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ๓ คน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน ๓ คน

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒ คน

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ๔ คน

คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ๒ คน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๗ คน

วิทยาลัยครูจันทราเกษม ๑ คน

คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๑๔ คน

อดีตอาจารย์สอนภาษาไทยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แห่งละ ๑ คน ๒ คน

๒) นิสิต

นิสิตเป็นผู้ทดสอบในครั้งนี้ เป็นนิสิตคณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน ๔๐ คน เป็นชาย ๖ คน หญิง ๓๔ คน แบ่งเป็นกลุ่มดังนี้

๒.๑) ระดับการศึกษา

ก. นิสิตปริญญาตรี ๓๘ คน

    นิสิตปีที่ ๑ ๑๐ คน

    นิสิตปีที่ ๒ ๘ คน

    นิสิตปีที่ ๓ ๑๐ คน

    นิสิตปีที่ ๔ ๑๐ คน

ข. นิสิตปริญญาโท ๒ คน

๒.๒) วิชาเอก

นิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ ๑๔ คน

นิสิตวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส ๓ คน

นิสิตวิชาเอกภาษาไทย ๔ คน

นิสิตวิชาเอกศิลปการละคร ๒ คน

นิสิตวิชาเอกประวัติศาสตร์ ๓ คน

นิสิตวิชาเอกบรรณารักษ ๑ คน

นิสิตที่ยังไม่ได้เลือกวิชาเอก ๑๐ คน

นิสิตปริญญาโทสาขาภาษาไทย ๒ คน

๔.๓.๒ ผลการทดสอบ

ผลการทดสอบทักษะการฟังและการอ่านข้อความที่มีคำซ้อนและการซ้อนคำ และ
ไม่มีการซ้อนคำ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยและกลุ่มนิสิตอักษรศาสตร์ปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔ พบว่า
ทัศนคติของบุคคลทั้งกลุ่มมีทั้งลักษณะคงที่และไม่คงที่ คำว่าลักษณะคงที่หมายความว่า มีความคิดเห็น
สอดคล้อง เป็นอย่างเดียวกัน เมื่อ เป็นผู้ฟังและผู้อ่าน ส่วนลักษณะที่ไม่คงที่หมายความว่า เมื่อเป็น
ผู้ฟังมีความคิดเห็น เป็นอย่างหนึ่ง แต่เมื่อเป็นผู้อ่านกลับมีความคิดเห็นตรงกันข้าม ดังนั้น ผู้วิจัยจึง
ขอเสนอผลสรุปโดยจะแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ คือ ทัศนคติรวมและทัศนคติในบุคคลคนเดียวกัน ดังนี้

๘.๓.๒.๑ ทศนคติรวม

ทศนคติรวม หมายความว่าผู้วิจัยจะนับจำนวนอาจารย์และนิสิตในแต่ละกลุ่ม และรวมจำนวนบุคคลที่มีความคิดเห็น เป็นอย่างเดียวกันไว้ด้วยกันโดยไม่ได้นำถึงทศนคติในบุคคลคนเดียวกัน ผลจากการทดสอบทักษะการฟังและการอ่านข้อความที่มีการช้อนคำและไม่มี การช้อนคำปรากฏผลดังนี้

ก) ผลการทดสอบทักษะการฟัง

ผู้วิจัยให้ผู้ทดสอบฟัง เทปซึ่งบันทึกข้อความที่ใช้ทดสอบ ฟังเสร็จแล้วให้ เขียนแสดงความคิดเห็นปรากฏ เป็นผลการทดสอบดังนี้

๑) กลุ่มอาจารย์

กลุ่มอาจารย์จำนวน ๔๐ คน ดังกล่าวแล้ว เมื่อฟังข้อความที่ใช้ทดสอบแล้วมีความคิดเห็นแบ่งได้เป็น ๒ พวกดังนี้

๑.๑) อาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ

อาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นว่า ข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕ เหตุผลที่ให้ส่วนใหญ่ระบุว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำนั้นสั้นกระชับและหนักแน่นกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ

๑.๒) อาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นว่า ข้อความที่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ

อาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นว่า ข้อความที่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕ เหตุผลส่วนใหญ่จะระบุว่า ข้อความที่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าอีกข้อความ เพราะใช้การช้อนคำนั้นเอง และระบุอีกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไม่ไพเราะสละสลวยเพราะใช้คำสั้นฟังแล้วรู้สึกวุ่นวายไม่น่าฟัง

๒) กลุ่มนิสิต

นิสิตจำนวน ๔๐ คน ดังกล่าวมีความคิดเห็นแบ่งได้เป็น

๒ พวก ดังนี้

๒.๑) นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการ
ช้อนคำไฟ เพราะสะดวกกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ

นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการ
ช้อนคำไฟ เพราะสะดวกกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวน ๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕ เหตุผลที่
ให้ส่วนใหญ่จะระบุว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำฟังดูสั้นกระชับกว่าอีกข้อความหนึ่ง

๒.๒) นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่มีการช้อน
คำไฟ เพราะสะดวกกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ

นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่มีการช้อน
คำไฟ เพราะสะดวกกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕ เหตุผลที่
ให้ส่วนใหญ่ระบุว่าข้อความที่มีการช้อนคำฟังแล้วไม่เวียนเวียนหูกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ

ผลสรุปทั้งกลุ่มอาจารย์และนิสิตรวมจำนวนทั้งสิ้น ๘๐ คนแบ่งเป็น

ก. กลุ่มอาจารย์และนิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไฟเพราะ
สะดวกกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕

ข. กลุ่มอาจารย์และนิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่มีการช้อนคำไฟเพราะ
สะดวกกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๕

เมื่อพิจารณาจากจำนวนร้อยละแล้วจะ เห็นได้ว่าผลการทดสอบทักษะการฟัง
อาจารย์และนิสิตมีดังนี้ คือ อาจารย์และนิสิตส่วนใหญ่ฟังข้อความที่ไม่มีการช้อนคำและมีการช้อนคำ
แล้วมีความคิดเห็นว่ข้อความที่มีการช้อนคำมีความไพเราะสะดวกกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ

๓) ผลการทดสอบทักษะการอ่าน

ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทดสอบอ่านข้อความที่ใช้ทดสอบ เมื่อผู้ทดสอบอ่านเสร็จ
แล้วให้เขียนแสดงความคิดเห็น ปรากฏเป็นผลการทดสอบดังนี้

๑) กลุ่มอาจารย์

กลุ่มอาจารย์จำนวน ๔๐ คน เมื่ออ่านข้อความที่ใช้ทดสอบแล้วมีความคิดเห็นแบ่งได้เป็น ๒ พวก ดังนี้

๑.๑) อาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ

อาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ เหตุผลที่ให้ส่วนใหญ่ระบุข้อความที่ไม่มีการช้อนคำนั้นสั้นกระชับรัดกุมและหนักแน่นกว่า

๑.๒) อาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๕ เหตุผลที่ให้ส่วนใหญ่ระบุว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำนั้นสั้น ห้วน อ่านแล้วไม่น่าฟัง แต่ข้อความที่มีการช้อนคำอ่านแล้วรื่นหู และไพเราะกว่าอีกข้อความหนึ่ง

๒) กลุ่มนิสิต

กลุ่มนิสิตจำนวน ๔๐ คน เมื่ออ่านข้อความที่ใช้ทดสอบแล้วมีความคิดเห็นแบ่งได้เป็น ๒ พวก ดังนี้

๒.๑) นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ

นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ เหตุผลที่ให้ส่วนใหญ่ระบุข้อความที่ไม่มีการช้อนคำนั้นมีความสั้นกระชับกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ

๒.๒) นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ

นิสิตที่แสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ เหตุผลที่ให้ส่วนใหญ่ระบุว่าข้อความที่มีการช้อนคำใช้คำที่เหมาะสมไม่ห้วนสั้น อ่านแล้วไพเราะสละสลวยดี

๘.๓.๒.๒ ทำศนคติในบุคคลคนเดียว

ทำศนคติในบุคคลคนเดียว หมายความว่าผู้วิจัยวิเคราะห์ทำศนคติของอาจารย์และนิสิตคนเดียวว่ามีความคิดเห็นคงที่เป็นท่านเองเดียวกันตลอดไปหรือไม่ ผลการทดสอบทักษะการฟังและการอ่านกลุ่มอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยและนิสิตคณะอักษรศาสตร์ปีที่ ๑-๔ พบว่าทำศนคติทั้งสองกลุ่มมีทั้งลักษณะที่คงที่และไม่คงที่ ดังนี้

ก) ทำศนคติคงที่

ทำศนคติคงที่หมายความว่า ความคิดเห็นเป็นไปในท่านเองเดียวกันคล้อยตามกันทั้ง เมื่อเป็นผู้ฟังและผู้อ่าน ผลการทดสอบกลุ่มอาจารย์กลุ่มนิสิตที่มีทำศนคติคงที่มี ดังนี้

๑) กลุ่มอาจารย์

๑.๑) อาจารย์ที่ เมื่อ เป็นทั้งผู้ฟังและผู้อ่านแสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐

๑.๒) อาจารย์ที่ เมื่อ เป็นทั้งผู้ฟังและผู้อ่านแสดงความคิดเห็นว่าความที่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐

๒) กลุ่มนิสิต

๒.๑) นิสิตที่ เมื่อ เป็นทั้งผู้ฟังและผู้อ่านแสดงความคิดเห็นว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวนเพียง ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕

๒.๒) นิสิตที่ เมื่อ เป็นทั้งผู้อ่านมีความคิดว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไพเราะสละสลวยกว่า ข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

ข) ทำศนคติไม่คงที่

ทำศนคติไม่คงที่หมายความว่า ความคิดเห็นไม่เป็นไปในท่านเองเดียวกัน เมื่อเป็นผู้ฟังมีความคิดเห็นอย่างหนึ่ง แต่พอ เป็นผู้อ่านกลับคิดเห็น เป็นอีกอย่างหนึ่งตรงกันข้าม

ผลการทดสอบกลุ่มอาจารย์และนิสิตที่มีทัศนคติไม่คงที่มีดังนี้

๑) กลุ่มอาจารย์

๑.๑) อาจารย์ที่มีลักษณะความคิดเห็น เมื่อเป็นผู้ฟัง

ว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ แต่เมื่อเป็นผู้อ่านกลับมีความคิดเห็นว่าการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕

๑.๒) อาจารย์ที่มีลักษณะความคิดเห็น เมื่อเป็นผู้ฟังว่า

ข้อความที่มีการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ แต่เมื่อเป็นผู้อ่านกลับมีความคิดเห็นว่าการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕

๒) กลุ่มนิสิต

๒.๑) นิสิตที่มีลักษณะความคิดเห็น เมื่อเป็นผู้ฟังว่าข้อ

ความที่ไม่มีการช้อนคำสละสลวยกว่าข้อความที่มีการช้อนคำ แต่เมื่อเป็นผู้อ่านกลับมีความคิดเห็นว่าการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มี มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐

๒.๒) นิสิตที่มีลักษณะความคิดเห็น เมื่อเป็นผู้ฟังว่าข้อ

ความที่มีการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ แต่เมื่อเป็นผู้อ่านกลับมีความคิดเห็นว่าการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่า มีจำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐

เมื่อพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ผลการทดสอบครั้งนี้แล้วพบว่ากลุ่มนิสิตมีความคิดเห็นว่าการช้อนคำไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำมีจำนวนร้อยละมากกว่ากลุ่มอาจารย์ทั้งในลักษณะทัศนคติคงที่และไม่คงที่ ผลการทดสอบที่เป็นเช่นนี้อาจจะสืบเนื่องมาจากสาเหตุที่อาจารย์ภาษาไทย เคยชินกับข้อความที่มีการช้อนคำเสียจน เมื่อได้อ่านและได้ฟังอีกจึง เปื่อ กลับมีความคิดเห็นว่าการช้อนคำนั้นสั้น กระชับรัดกุมดีกว่า ทั้งยังมีท่วงทีที่หนักแน่นสมกับเป็นคำพูดที่ใช้พูดกับทหาร แต่นิสิตคณะอักษรศาสตร์ยังไม่เคยชินกับข้อความที่มีการช้อนคำจึงชอบข้อความที่มีการช้อนคำและมีความคิดว่าการช้อนคำดีกว่าไฟ เราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มีการช้อนคำ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เมื่อรวมจำนวนอาจารย์และนิสิตทั้งหมดแล้ว พบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ชอบข้อความที่มีการช้อนคำ และคิดเห็นว่าการช้อนคำดีกว่าไฟ เราะสละสลวยกว่าอีกข้อความหนึ่งคิดเป็นจำนวนร้อยละ ๗๖.๕

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยจะยังไม่ถือผลสรุปในการทดสอบครั้งนี้เป็นข้อยุติแน่นอนว่าข้อความที่มีการช้อนคำมีความไพเราะสละสลวยกว่าข้อความที่ไม่มี ทั้งนี้เพราะการทดสอบครั้งนี้ยังเป็นการทดสอบที่อยู่ในวงแคบ คือทดสอบเฉพาะอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย และนิสิตคณะอักษรศาสตร์เท่านั้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามคงจะเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย สำหรับการพัฒนาการเรียน กล่าวคือ ถ้าต้องการเรียบเรียงข้อความให้มีความไพเราะสละสลวย ปัจจัยหนึ่งในการเลือกใช้คำ ควรเลือกใช้การช้อนคำซึ่ง เป็นคำที่สามารถสื่อสารความหมายได้ชัดเจน และมีความหมายไพเราะอยู่ในตัว และเนื่องจากข้อความที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาทดสอบครั้งนี้เป็นพระบรมราชาโฆวาทในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่เร้าใจผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกรักชาติบ้านเมืองอยากออกไปรบเพื่อนำชื่อเสียงมาให้แก่ตนเอง แก่ที่ทำงานของตน และแก่ประเทศชาติบ้านเมืองของตนข้อความดังกล่าวนี้มีการช้อนคำปรากฏอยู่ค่อนข้างมาก และผลการทดสอบอาจารย์และนิสิตส่วนใหญ่จะชอบข้อความดังกล่าวนี้ และมีความคิดเห็นว่าข้อความดังกล่าวไพเราะสละสลวยกว่าอีกข้อความหนึ่งซึ่งไม่มีการช้อนคำ ดังนั้นอาจจะทำให้พอสรุปได้ว่า "การช้อนคำหรือการช้อนคำเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยทำให้ข้อความมีความไพเราะสละสลวย ดังนั้น การช้อนคำจึงมักปรากฏในการเขียนที่มุ่งจะใช้คำที่ไพเราะสละสลวย"